

GŁOS LESZCZYŃSKI

Polski, katolicki, bezpartyjny dziennik dla wszystkich stanów.

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.
Czytary bezpłatnie dostają tygodniowców.
Przyjaciel Rolnika, Ognisko Domowe (dla rodzin),
Przegląd Tygodniowy (Ilustr.) i Arkusz powieściowy.

OJCZYZNĘ BUDUJE SIĘ
SPEŁNIANIEM OBOWIĄZKU!

Wydawca: Drukarnia Leszczyńska Spółd. z o.o.
Adres redakcji i administracji:
Leszno (Woj. Pozn.) ul. Wolności 21. Tel. 61 i 64.
Warunki prenumeraty i ogłoszeń na ostatniej stronie

Nr. 219.

Leszno, niedziela dnia 21 września 1930 r.

Rok XI.

Srebrny jubileusz kapłański Księdza Prymasa Polski.

W dniu 23 bm. upływa 25 lat od chwili, gdy ówczesny Prymas Polski, Jego Eminencja Ks. Kardynał Dr. August Hlond, Arcybiskup-Metropolita Gnieźnieński-Poznański, przyjął święcenia kapłańskie. Zarówno stanowisko Księdza Prymasa w Państwie polskim, jak i Jego osoba, która zdobyła dla siebie tyle miłości i szacunku, sprawiają, że uroczystość osobista Księdza Prymasa staje się świętem całego społeczeństwa katolickiego.

Księdzu Prymasowi Polski z racji Jego jubileuszu kapłańskiego przesyłamy serdeczne życzenia ad multos annos!

Jego Eminencja Ks. Kardynał August Hlond, Arcybiskup Gnieźnieński i Poznański i Prymas Polski, urodził się dnia 5. lipca 1881 roku w Brzeckowicach na Śląsku. Zapoznawszy się jako uczeń gimnazjalny z żywotem i działalnością Ks. Bosko, tak się do dzieła salezańskiego zapala, iż w dwudziestym roku życia opuszcza razem z bratem swoim, Ignacym drogą dom rodzinny i kraj ojczysty, by pójść za wezwaniem Ks. Bosko. Za przykładem starszych braci idą wkrótce dwaj młodzi, mianowicie Antoni, obecny inspektor prowincji polskiej, i Klemens, przebywający u Salezjanów w Barcelonie. Najstarszy brat Ignacy umarł w 1928 r. na stanowisku proboszcza parafii salezańskiej w Czerwińsku, spędziwszy 26 lat na pracy misyjnej w Argentynie.

W Turynie przechodzi młody August szybko klasy gimnazjalne i udaje się potem do Rzymu, gdzie dzięki wybitnym zdolności i pilności ubiega się już w dwudziestym roku życia o doktorat filozofii na uniwersytecie gregoriańskim. W r. 1898 powstaje pierwszy polski zakład salezański w Oświęcimiu, w którym Dr. Hlond obejmuje jako kleryk jeszcze wykłady różnych przedmiotów gimnazjalnych.

W roku 1905 otrzymuje święcenia kapłańskie z rąk Ks. Biskupa Nowaka, obecnego Ordynariusza Przemyskiego.

Wywiązawszy się znakomicie z zadania utworzenia nowego zakładu salezańskiego w Przemysku, przechodzi Ks. Dr. Hlond do Wiednia na stanowisko dyrektora tamtejszego zakładu salezańskiego w r. 1909. Po kilku latach wyteźonej pracy tworzy prowincję salezańską, obejmującą Węgry, Austrię i Niemcy i jest jej pierwszym inspektorem.

W roku 1922 porzuca umiłowaną pracę na niwie salezańskiej nie bez wielkiego żalu, posłuszny wezwaniu Ojca św., który mianuje go Administratorem Apostolskim w Katowicach, porucząc mu nad wyraz trudne zorganizowanie życia kościelnego w mającej się utworzyć diecezji śląskiej, w kraju, poprzez

który dopiero co przeszła burza powstań i walk politycznych z powodu plebiscytu.

Ufny w pomoc Bożą zabiera się Ks. Administrator Apostolski do swego wielkiego zadania, tworzy zarząd diecezjalny, nowe placówki duszpasterskie, powołuje do życia towarzystwa i bractwa kościelne, przygotowuje budowę katedry i seminarium duchownego, urządza zjazdy, kongresy katolickie, troską ojcowską obejmuje biednych i bezrobotnych, zakładając dla nich jadalnię i wspierając ich datkami pieniężnymi.

W roku 1925 Ojciec św. przystępuje do formalnego utworzenia diecezji katowickiej i powierza jej rządy biskupie dotychczasowemu Administratorowi Apostolskiemu. W styczniu 1926 r. Ks. Biskup Nominat Hlond odbiera sakrę biskupią w Katowicach, a kiedy wkrótce potem umiera Prymas Polski, sp. Ks. Kardynał Edmund Dalbor, wstępuje na stolicę prymasowską w Gnieźnie w czerwcu 1926 r. pierwszy Biskup śląski, najmłodszy członek Episkopatu Polskiego, Do godności Arcybiskupa Gnieźnieńskiego i Poznańskiego, do dostojęstwa Prymasa Polski dochodzi nado w czerwcu następnego roku blask purpury kardynała św. Kościoła rzymskiego.

W herbie swoim nosi Jego Eminencja Ks. Kardynał Polski wyryte słowa: „Da mihi animas, caetera tolle”. — „Daj mi duszę, a wszystko zabierz”, hasło Zgromadzenia Salezjańskiego. Mimo bowiem zaszczytów i godności Kardynał Prymas Polski kocha całym swym sercem to zgromadzenie i pragnie na zawsze być wiernym synem Błogosławionego Ks. Bosko.

Jem. Ks. Kardynał Prymas postanowił swój jubileusz obchodzić w samą rocznicę święceń kapłańskich przy boku swego Biskupa-Konsekratego i w gronie swych współbraci Salezjanów w Przemysku, gdzie w r. 1907 założył zakład salezański i przez dwa lata gorliwie pracował jako dyrektor tego zakładu dla dobra młodzieży.

Niechaj w tym dniu całe społeczeństwo katolickie połączy się ze swoim Prymasem w gorącej modlitwie, by podziękować Panu Bogu za łaski, jakie otrzymał w ciągu tego dwudziestopięcioletnia, i uprosić Mu nowe łaski, potrzebne do dalszej owocnej pracy dla dobra Kościoła i Ojczyzny.

Mszę św. jubileuszową odprawi Ks. Prymas o godz. 9-tej rano w kościele salezańskim na Zasaniu w Przemysku. (KAP.)

P.S. Program uroczystości jubileuszowych w Poznaniu, które odbędą się dn. 28-go bm. zamieściliśmy już we wczorajszym wydaniu „Głosu”. (r.)

Ks. Prymas Hlond honorowym obywatelem Mysłowic.

Rada miejska Mysłowic uchwaliła jednomyślnie nadać ks. Prymasowi Hlondowi godność obywatela honorowego Mysłowic. Dyplom wręczony zostanie ks. Prymasowi w dniu 26 bm.

Jubileusz Ks. Kasprzyka.

Na drugiej stronie zamieszczamy artykuł poświęcony 25 jubileuszowi Ks. Kasprzyka. Na tem miejscu pragniemy jeszcze podkreślić, iż zasłużony kapłan i działacz społeczny dał się poznać i naszemu Pograniczu przez wystąpienie w Lesznie jako prelegenta na odczyty, który wywołał, tak wielkie zainteresowanie, że sala nie mogła pomieścić słuchaczy i wywołał wielkie wrażenie i głębokie refleksje. Ks. Kasprzyk znany jest jako pisarz, wybitny działacz społeczny i polityk. Co do tej ostatniej pracy pragniemy zaznaczyć, iż nie chodzi nam jako pismu bezpartyjnemu o zasługi Jubilata dla Chrz. Dem. specjalnie, ale zasadniczo o to, że działalność polityczna Ks. Kasprzyka jest wybitnie narodowa, chrześcijańska i wyraża, co jako, że „Głos” jest umiarkowany lecz zdecydowanie wyraża, uważaliśmy za wskazane podnieść.

Zwolnienie polskiego działacza.

Wino, 19. 9. (PAT.) „Dziennik Kowieński” ponosi, że prezes towarzystwa „Pochodnia” p. B. rzyński, aresztowany w niedzielę, został zwolniony z aresztu.

B. posłowie powędrują do Chełma.

Warszawa, 20. 9. Jak słychać, wskutek protestu całej palestry, polskiej, czynnik wyższe uznały, iż dalsze przetrzymywanie cywilnych b. posłów w więzieniu wojskowym w Brześciu nie da się utrzymać i wywiera w opinii przed wyborami wręcz przeciwny skutek od zamierzonego. Podobno zdecydowano, że najlepszym więzieniem cywilnym będzie więzienie w Chełmie w Lubelskiem, gdyż to niedaleko od Brześcia a daleko od stolicy.

Warszawa, 20. 9. Aresztowani b. posłowie są zupełnie izolowani. Powstaje więc kwestja, czy będą oni mogli kandydować przy obecnych wyborach. Ordynacja wyborcza przewiduje bowiem osobiste podpisanie przez kandydata oświadczenia, że zgadza się na wystawienie kandydatury. Terminy zgłaszania tych oświadczeń odnośnie listy państwowej w dn. 15 października a list okręgowych 25 października. O ile do tego czasu obrońcy i rodziny nie będą dopuszczali do aresztowanych, to b. posłowie zostaną pozbawieni możliwości kandydowania.

Warszawa, 20. 9. Dn. 19 bm. o godz. 8 rano aresztowany został we Włocławku b. pos. PPS. Edward Betman. Aresztowany jest oskarżony o uchylanie się od spełnienia obowiązku służby wojskowej w czasie wojny polsko-bolszewickiej i poddawanie zamiast siebie swego brata.

Manewry francuskie.

Paryż, 20. 9. W pobliżu Dijon rozpoczęły się wczoraj wielkie manewry wojskowe, w których udział bierze przeszło 50 tysięcy wojska. Ćwiczenia te trwać mają do 22 września br.

Potop w Anglii.

London, 19. 9. Nad całą Szkocją przechodzi od 24 godzin ulewny deszcz, który wyrządził już znaczne straty. Miasto Glasgow jest zupełnie pod wodą, tak, iż dzieci transportuje się do szkół na łodziach. Kilka domów runęło. Ofiar w ludziach dotychczas nie zanotowano. W miejscowości Dunning, w hrabstwie Perth, cztery mosty są podmyte. Komunikacja z tem miastem jest zupełnie przerwana.

Z ostatniej chwili

Minister rolnictwa nie wyjeżdża do Rzymu.

Warszawa, 20. 9. (PAP.) Jak się dowiadujemy, wiadomości o wyjeździe ministra rolnictwa, dr. Leona Janta-Polczyńskiego, który jakoby w dniu 20 bm. miał się udać do Rzymu, na konferencję przygotowawczą do projektowanej międzynarodowej konferencji w Międzynarodowym Instytucie Rolniczym w Rzymie, nie odpowiadają prawdzie. Wyjazd ministra Polczyńskiego do Rzymu nie był ani nie jest w najbliższym czasie przewidziany.

Nowe przepisy pocztowe.

Warszawa, 20. 9. (PAP.) Ministerstwo poczty i telegrafów opracowało nowe przepisy w sprawie postępowania pocztowego, ujęte w formie ordynacji pocztowej; projekt tych przepisów przesyłany został do zaopiniowania izbom przemysłowo-handlowym. Ze względu na bardzo obszerny materiał podzielono go między poszczególne izby, dla dokładnego opracowania.

Wielkie gotówkowe zamówienie sowieckie w Anglii.

Warszawa, 20. 9. (PAP.) Sowiecka misja angielska w Londynie zawarła umowy z dwiema firmami szkockimi, co do dostarczenia maszyn wiertniczych i kopalnianych. Umowy z firmą Adrew Kyle & Co w Daltonie obejmuje dostawę około 50 procent ilości, którą Sowiety mają obecnie wogóle zamówić w Anglii. Umowę znamionuje to, iż dostawa ma nastąpić za wpłaceniem całej należności w gotówce. Firma Mavor & Culsoun w Bridgeport otrzymała zlecenia na ogólną sumę przeszło 100 tys. funt.

Wystawa ogrodnicza w Lesznie.

Leszno, 20. 9. W dniu dzisiejszym punktualnie o godz. 11-tej nastąpiło otwarcie wystawy ogrodniczej, mieszczącej się na boisku „Sokoła” przy ul. Strzyżewickiej. Aktu otwarcia przez przecięcie wstęgi dokonał starosta powiatowy p. Zenkiewicz. W wygłoszonem przy tej okazji przemówieniu, podniósł p. starosta Zenkiewicz wielkie znaczenie podobnej wystawy dla kultury rolniczej, gdyż konieczną jest popularyzacja w Polsce sadownictwa jak i warzywnictwa stanowiących jedną z najważniejszych gałęzi gospodarki krajowej. P. Starosta zakończył swe przemówienie życzeniem powodzenia w pracy nad podniesieniem polskiego ogrodnictwa i osiągnięcia poziomu europejskiego.

W wystawie biorą udział ogrodnicy z czterech okolicznych powiatów, oraz z dalszych okolic Polski, co świadczy o wielkiem zainteresowaniu, jakie wystawa wzbudziła. Fakt jest, że wystawa reprezentuje się efektownie.

Obszerniejsze sprawozdanie z otwarcia oraz opis wystawy podamy w numerze poniedziałkowym „Głosu”.

Na Ociemniałego Żołnierza.

Najniebezpieczniejsi ofiarami wojny, to niewątpliwie ci, którzy w krwawych walkach, w obronie granic swego kraju rodzinnego, stracili ten wielki skarb, jakim jest wzrok, możliwość odbicia cudzołazów, czy, twarz swych najbliższych i najbliższych. Do wszystkich, którzy współczują z niedolą tych ofiar wojennej zniszczenia, w związku z odbywającym się od 20—28 bm. „tygodniem ociemniałego żołnierza”, zwracamy się z gorącą prośbą, by nie szczędziła groza na osłonięcie ich niedoli. Groza taka nie może być ofiarą, a może być tylko wywołaniem się za trud i kalectwo poniesione nie z własnej, ale całej ludzkości winy.

Ks. Ludwik Kasprzyk — 25-lecie święceń kapłańskich.

W roku bieżącym minęło 25 lat od chwili, gdy w czczonej katedrze na Wawelu otrzymał święcenie kapłańskie Ks. Ludwik Kasprzyk. Jubileusz będzie obchodzony uroczysto w najbliższą niedzielę w Krakowie, ale w całej katolickiej Polsce powinien się odbić głównym echem. Nieprzecież bowiem postać jest jubilat, niemalą rolę odegrał w katolickim ruchu społecznym na ziemiach polskich.

Ks. Kasprzyk urodził się w r. 1881 w Kuniechach, pow. Wieliczka. Gimnazjum ukończył w Bochni. Potem wstąpił do seminarium duchownego w Krakowie i ukończył wydział teologiczny Uniwersytetu Jagiellońskiego. Z r. 1905 ks. kard. Puzyna otrzymał święcenie kapłańskie w r. 1905.

Jako młody wikary udał się najpierw do wsi Jeleśni, pow. Żywiec. Tu wśród gór, stawiał pierwsze kroki na polu pracy społecznej, zakładając spółdzielnię i krzewiąc oświatę. Załowany przez ludność opuścił Jeleśnię, by udać się do Andrychowa znów pracować, jako wikary, potem jako katecheta w szkole wydziałowej żeńskiej.

W Andrychowie zaczął się wtedy rozwijać przemysł. Ks. Kasprzyk zabrał się więc do pracy na terenie robotniczym. Zakładał organizacje oświatowe i zawodowe. Jedną z pierwszych była „Oświata i Praca”. Robotnicy mieli w Ks. Kasprzyku żywiołową opiekuna, doradcę i obrońcę. Poznał dole robotników fabrycznych, żył z nimi, praca w Andrychowie zadecydowała o dalszym kierunku pracy Ks. Kasprzyka. Wkrótce nawiązał stosunki z innymi działaczami chrześcijańsko-społecznymi, a gdy w r. 1913 przeniesiony został do Krakowa, rozpoczął akcję na wielką skalę. Wybuch wojny światowej utrudnił pracę chrześcijańsko-społeczną na terenie zawodowym i politycznym. Ks. Kasprzyk oddał się więc pracy dobroczynnej. Zajął się szczególnie gorliwie uchodźcami polskimi, umieszczonymi przed władze austriackie w obozach koncentracyjnych w Czechach. Z ramienia zorganizowanego przez Ks. Biskupa Sapieża komitetu, jako komisarz dla spraw opieki moralnej i organizowania pomocy duszpasterskiej dla uchodźców.

W niepodległej Polsce Ks. Kasprzyk ze zdwojoną gorliwością jął się pracy w różnych dziedzinach ży-

cia. Wszedł do rady m. Krakowa i jako jeden z kierowników Klubu Chrześcijańsko-Społecznego wydawnie pracował na polu samorządowym. Mając sobie powierzona pracę wśród młodzieży i robotników zorganizował ks. Kasprzyk w diecezji krakowskiej Związek Młodzieży Polskiej, tak męskiej jak i żeńskiej. Sam osobiście założył kilkadziesiąt Stowarzyszeń. Dalej stworzył Związek Kobiet Pracujących i rozwinął chrześcijańskie związki zawodowe. Wydawał i redagował szereg pism oświatowych i zawodowych. Kryzys gospodarczy który nastąpił w związku z inflacją, znów osłabił podstawy wielu organizacji, lecz ks. Kasprzyk z niesłabnącą energią prowadził dalej swe dzieło. Ogromne zasługi położył dla Chr. Demokracji. Był jednym z pierwszych organizatorów tego stronnictwa i z jego ramienia wszedł w roku 1928 do Senatu.

Na szczególną uwagę zasługuje jeszcze jedno dzieło powołane do życia przed 3 laty przez Ks. Kasprzyka. Jest nim kolonia wakacyjna „Radość Dzieciątka”, z której dobrodziejstw korzystają dzieci robotników Ch. Z. Jest to instytucja wspaniała, która swoją wzorową organizacją przypomina najpiękniejsze wzory zagraniczne.

Trudno wymienić wszystkie prace ks. Kasprzyka. W całej Polsce znany jest jako dzielny i umiętny działacz chrześcijańsko-społeczny. Ceniony i poważany jest przez całe duchowieństwo Zachodniej Małopolski. Szczególny zaś szacunek, powagę i zaufanie zdobył sobie Ks. Kasprzyk wśród katolickiej ludności Krakowa. Skromny, przystępny, uczynny i bezinteresowny pozyskał sobie Ks. Kasprzyk serca wieletysięcznych mas. Tysiące ludzi z wdzięcznością wspominają jego imię pamiętając, że służył im nie raz radą i pomocą. Organizację chrześcijańsko-społeczną Krakowa, z którą najściślej współpracował i których bez niego wprost niepodobne sobie wyobrazić, urządzają w dn. 21 września skromny obchód jubileuszu. Do życzeń, które napłyną z całej Polski przylączy się i nasze pismo. Oby Ksiądz Ludwik Kasprzyk doznał się w zdrowiu jeszcze 50-lecia kapłaństwa i oby najdłużej pomyślnie pracował dla katolickiej Polski.

pomocą włączonych automatycznie świateł, można ostrzeliwać aparat nie gorzej, niż w biały dzień.

Zapoznając się choćby pobieżnie z wynikiem badań Jonesa, widzimy, że w gigantycznym obrazie przyszłej wojny główne linie zmagających się sił i obronnych zarysowują się już dziś aż nadto realnie.

M. P.

Losy uwięzionych.

Nowe szczegóły. Z Brześcia nad Bugiem dochodzą — donosi „Głos Narodu” — nowe szczegóły o życiu uwięzionych tam b. posłów. Cele, w których siedzą posłowie pojedynczo, liczą po 3 m. długości i 2 szerokości. W każdej znajduje się żelazne łóżko z siennikiem, jedno krzesło i mały stół, przy którym nie można pracować. Żywność przynoszona do celu oficerowie, straż pełnią żołnierze 9 p. saperów. Przez jedną godzinę codziennie więźniowie odbywają spacer, w czasie którego nie wolno im z nikim rozmawiać ani porozumiewać się między sobą. Każdy więzień strzeżony jest wówczas przez osobnego strażnika. W baszcie ani na spacerze palić nie wolno, zresztą na terenie twierdzy nie można dostać tytoniu ani papierosów. Baszta w Brześciu była podobna gruntownie wyremontowana jeszcze przed miesiącem. Działo się to na specjalny rozkaz władz wyższych. Remont prowadzono bardzo pośpiesznie i ukończono na parę dni przed przewiezieniem b. posłów.

Stelankowe życie. P. prok. Michałowski zaprzecza w „Kurjerze Porannym”, jakoby los uwięzionych w Brześciu był taki srogi, jak to pisma niezależne piszą. Uwięzieni mieszkają po dwóch. „B. posłom dostarczono książki, szachy i warcaby. Na grach, lekturze i spacerach schodzi dzień cały.

Dżuma w Mandzurji.

London, 18. 9. (ATE.) Według doniesień z Pekinu epidemia dżumy w północnej Mandzurji szerzy się dalej pomimo przedsięwzięcia środków zaradczych. Połączenia kolejowe z terenami, objętemi epidemią, są przerywane. W jednym z raportów o epidemii jest podkreślone, że tereny te są nawiedzane co 10 lat przez dżumę. Liga narodów poleciła komisji higieny przeprowadzenie dochodzeń w tej sprawie, oraz opracowanie programu środków zaradczych.

HUMOR POLITYCZNY.

O, si taciusses...*)

O, gdybyś milczał, żył w zastęgi glorię,
Jako potężny wykładnik historii,
Drugi Cyncynat, gdybyś stanął w cieniu,
Działal dla Kraju w ciszy i w skupieniu,
Każdy ton mowy, gdybyś miał w estynie,
Jakżeby Naród wielbił twoje imię...

O, si taciusses...

O gdybyś milczał i swoją wszechwładzę
Kazał zamilczeć i tym, co ci kadzą,
Ileżby ramion czyniło byś wspomagało,
Jakżeby w Polsce był party mała,
Jakbyś twa postać, przy wyborczej urnie,
Wszystkich złączyła nas, słonecznie, górnie...

O, si taciusses...

*) O, gdybyś milczał...

Przyszła nasza Konstytucja.

Smaża ją, aż nie widać ni mięsa ni skóry,
Pewnie będzie podeszwa, albo wyschły widorek.

O gazetach niemieckich zagranicą.

Niemiaszkowie, dziejowego nie uznając walca,
Piszą zamiast: Innowrocław stałe: Hohen-salza.
Widać są to, czy to Neumann, Müller, Schmidt,
[czy Wesel,
Wszyscy, razem, ilu ich jest, jedno: Hohen-Esel
(„Mucha”).

Z BAJEK KRASICKIEGO.

Bajka — nie bajka

„Był minister, co zawsze wytwornie przemawiał
I nigdy o rumieńce ludzi nie przyprowadzał.
Był dziennikarz, co nigdy nie wdychał, by przedzielić
Skończył ten, który mówił „pieniędzy, pieniędzy”.

Był generał, co nigdy nie pnał się ku górze,
Został tam, gdzie był winien — przy intendaturze.
Był prezes banku, który każdy grosz wyliczał
I na weksle „przyjaciół” nigdy nie pożyczal. —
Trzymając się statutu, bez koniecznej racji
Nie, ani szelaga żadnej „federacji”.

Był car, co Konstytucję tak bardzo szanował,
Że ani ją przekreślał, ni interpretował.
Był szef rządu, co walczył z partjami otwarcie
I posłów nie oddawał pluskwom na pożarcie.
Był sędzia, który nie chciał otrzymać rejentów —
Żadnej partji nie służył, przy żadnej nie pętał.
Prokurator co dziwnych instynktów nie zdradzał —
Nie pragnął się zasłużyć, w niczem nie przesadzał.
Była partja, co chociaż groził publiczny brzoła —
O „czystości rak” nigdy nie opowiadała.

Był minister, co nie był beznadziejnie tępy
Na wszystko, co nie było pojęciem... uestępy.
A cóż to jest za bajka? — Wszystko to być może,
Prawda — ja to jednak między bajki włożę.

Henrvk St. Harten. („ABC.”)

Wojna przyszłości.

Krwawe opary wojny światowej nie rozeszły się w ciągu długich dwunastu lat: niszczycielski ludzki geniusz wynalazczy, wsparty organizacyjnej myśli potęgą, w doskonałe strzeżonych specjalnych laboratoriach kondensuje ich widome resztki w niewidzialne, nowe mordercze możliwości, które od czasu do czasu tylko młogą złowrogą przed ciemnymi oczyma przerażonego świata w suchych liściach i zestawieniach.

J. Jones, sprawozdawca wojenny, rządu Stanów Zjednoczonych z roku 1918-go, zadał sobie niedawno trud zbadania, czym byłaby wojna najbliższa w porównaniu z ostatnią. Dzięki swym wpływom mógł on zebrać materiał faktyczny, znakomicie ułatwiający mu ograniczenie całokształtu jej grozy w zmienionej skali udoskonaleni wojennych, osiągniętych od chwili zawarcia pokoju.

Jones zwiędził namprzód twierdzę Sandy Hook, ważny punkt nad Atlantykiem, i stwierdził, co następuje:

Olbrzymie działa 30-centymetrowe, na podstawach cementowych, grubości 10 metrów, z których każde kosztuje 120.000 dolarów, uważane są już za staromodne i traktowane z lekką pogardą: wprowadzone obecnie działa niosą na odległość 40 kilometrów, przytem celować z nich również można w niebo prawie pionowo. Przy takiej dalekości strzału wyrzuty pocisk może trafić w cel, znajdujący się 127 metrów poniżej widnokręgu, jak to wynika z obliczeń krzywizny kuli ziemskiej. Celem tym jest okręt nieprzyjacielski, który trzeba zniszczyć, a który w krzyżźnie ziemi szuka dla siebie osłony. Dlatego też w cementowej głębi fortcy znajduje się pomieszczenie, mające połączenia telefoniczne i radiowe, gdzie przez fachowców-oficerów dokonywane są ściśle operacje matematyczne, rozsyłane w formie rozkazów obsłudze artyleryjskiej, jak w poszczególnym wypadku ustawić i nacelować olbrzymie strzelnice.

Jones dostał się potem do ministerstwa wojny i od generał-majora Williamsa, szefa departamentu materiałów wojennych, uzyskał odpowiednie, rozległe informacje: Działła posiadane mają szerokość lufy do 40 cm. Zapalniki pocisków są albo tak czułe, że wybuch następuje przy najlżejszym bodaj dotarciu się o balon wojskowy, wypełniony powietrzem, albo tak odporne, że eksplodują dopiero po przebiegu płyty pancernej. Właściwości te dostosowane zostały — oczywiście — do ewentualnych potrzeb. Proch, będący w nych, nie podlega działaniu wilgoci, wybuchu, nie dając ognia w wyłotu lufy. Bomby o różnej wadze, dochodzącej do 2 ton, preparowane są w ten sposób, że eksplodują przy zetknięciu się bądź z wodą, bądź z ziemią, bądź z budynkiem lub okrętem: zależnie od miejsca i momentu. Środki

chemiczne — gazy — których w ostatniej wojnie nie odważyła się zastosować w pełni żadna ze stron walczących w obawie przed rewanzem przeciwnika, gromadzone są w coraz większej i bardziej urozmaiconej ilości, począwszy od gazów, wywołujących kichanie, śmiech lub płacz, a skończywszy na straszliwych gazach, które powodują śmierć w najkrótszych mękach.

Wojenne udoskonalenia chemiczne byłyby niczem bez należytych udoskonaleni mechanicznych. — Pod tym względem inwencja wojenna idzie w dwóch kierunkach: tanki i aeroplany — oto teren jej zdobywczy. Tak nowoczesny, dzięki swej szybkości i wytrzymałości, wykonywa pracę 80 tanków z ostatniej wojny. Strzelanie z tanku przed kilkunastu laty było bardzo trudne, celowanie prawie niemożliwe naskutek chwiania się broni w ciągłych podrygach maszyny, toczące się poprzez wielkie przeszkody: trudność tę usunięto obecnie, zawieszając narzędzie strzelnicze na sprężynach. Mogł więc powstać plan wyprawowania w przyszłej wojnie tysięcy tanków, z dwoma żołnierzami i karabinami maszynowymi w każdym z nich, które byłyby lotnymi placówkami zbrojnymi. Tanki te będą również zakładać druty telefoniczne, tak jak okręty kable.

Oprócz tanków przygotowane w znacznej liczbie opancerzone wozy transportowe, w których żołnierze dostawiani będą do samego frontu. Walka w okopach w tych warunkach przejdzie — naturalnie — do zapomnianej historii: wobec floty napowietrznej z góry i nacierających tanków z przodu. Żadna dyscyplina militarna nie utrzymałaby żołnierzy w rowach strzeleckich. Każdy jednak wynalazek, zniechęcający do zniszczenia przeciwnika, musi być uzupełniony wynalazkiem, który paraliżuje jego siłę na wypadek, gdyby i przeciwnik (a tak wszak zawsze bywał) zastosował go u siebie. Dostosowanie tanków pociągnięto za sobą koniecznością unieszkodliwienia tych potworów. Wymalowano tedy bomby, które szarpają płaszczyznę ziemi tak, iż najszybszy i najwytrzymalszy tank powstrzymany zostaje w swym zwycięskim pędzie. Najmniejsza z tych bomb wyrzyna 60 tonn ziemi, ryjąc dół o 2 metrach głębokości, 7 metrach średnicy. A są i takie, które wyrzucają 4.000 tonn ziemi!

Większy jeszcze wysiłek wynalazczy poświęca się unieszkodliwieniu ataków floty napowietrznej, która już w ostatniej wojnie odegrała tak wybitną rolę, w przyszłej wojnie zaś odegra — bez wątpienia — nieobliczalnie wybitniejszą. Ostrzeliwanie aeroplanów wojennych staje się też coraz pewniejsze: baterja z 4 dział, ustawianych elektrycznie przeciwko samolotowi nieprzyjacielskiemu, wyrzuca w ciągu jednej minuty 72 pociski eksplodujące, zasypując nim strażnicę, w której on się porusza, przytem tak wysoko, jak tylko wznieść się jest w stanie. W nocy, za

Moore, znakomitą a dziś już gasnącą gwiazdę, gasnącą w głośnym gwarze dźwiękowców; wie jakim ona potrafi być miłym łobuziakiem. — Teraz kiedy — Zanecka chce pracować jako pomocnik mechanika przy naprawie samolotów, napotyka na zbyt wiele trudności, więc praca jej ogranicza się do umazania się. Dalej to już doprawdy nie warto streszczać filmu, trudny wypowiedzieć jak zabawienie wygląda Zanecka po nieporozumieniu z nowoprzybyłym kapitanem, jaką jest „wyrafinowana” zemsta i wreszcie ile jeszcze ciekawych, wesołych i pięknych momentów jest w filmie. Muzyka dostosowana. W nadprogramie dowcipna dwuaktówka. A.

b) Znalezione kluczyk. Odebrać można w eksp. „Głosu”.

—O—

ZABOROWO.

zo) Przyposełnienie Wojskowe. W związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego P. W. i W. F. zwołuje się zebranie członków P. W. na niedzielę, dnia 21 b. m. o godz. 5 po poł. w nowej szkole w Zaborowie. Przy tej okazji będzie się również zapisywać młodzież do wyszkolenia na rok 1930-31. Hasłem i myślą przewodnią „w zdrowym ciele — zdrowy duch”, zaprasza również do zebrania i rodziców młodzieży oraz sympatyków P. W. i W. F. Komitet.

WŁOSZAKOWICE.

we) Patryjotyczny odruch. W ub. tygodniu odbyły się w szeregu wiosek okolicy Włoszakowic wiece protestacyjne przeciw niemieckim dążeniom rewizji granic i normowania całosci polskich ziem zachodnich. Na wszystkich tych zebraniach uchwalono solidaryzowanie się z postulatami, wyrażonymi w rezolucjach, powziętych na zebraniu manifestacyjnym w Poznaniu. Uchwalono również po myśli wskazań władz Związku Osadników, rozpocząć wśród nich zbieranie składek na budowę łodzi podwodnej p. n. „Odpowiedź Treviranusowi”. Doraźna zbiórka na zebraniach w poszczególnych wioskach osadniczych dała następujący rezultat: we Włoszakowicach 27 zł, w Bukówcu Górnym 46,50 zł, w Grotnikach 11,50 zł, w Jeżewicach Kościelnych 7,50 zł — razem 92,50 zł. Inicjatorzy zbiórki w obecności chwili i grożącego ze strony Niemców niebezpieczeństwa, apelują do osadników i ogółu społeczeństwa w powiecie leszczyńskim, aby jaknajliczniej i szczerze składali ofiary na tak domoży cel, jak obro na naszych granic. Odkładamy dziennie wartość pieniężną jednego papierosa, a powstania miliony, przy pomocy których łatwiej odepierzemy ataki na nasze granice. — Składki przyjmują administracja „Głosu Leszczyńskiego” w Lesznie.

—O—

RAWICZ.

rz) Kradzież koni. W nocy z 18 na 19 b. m. skradziono ze stacji i parę koni z szorami i wóz roboczy na szkole Antoniego Jankowiaka z Roszkowa, pow. rawicki. Opis koni: jedna klacz (kasztanka), 7 lat, wysoka 175 z tyśnią i białą koroną na tylnym nodze. Druga klacz podobnej maści; wysoka 165 cm, lat 5. Ślady koniokrądków prowadzą w kierunku Krobi.

—O—

BOJANOWO.

bo) Mecz w piłkę nożną odbędzie się pomiędzy I. dr. K. S. „Orleń” a I. dr. K. S. „Ruch” w Bojanowie w dniu 21 września 1930 o godz. 3-ciej popoł. na boisku w Bojanowie. O godz. 4 i pół mecz piłki nożnej pomiędzy II. dr. K. S. „Orleń” a II. dr. K. S. „Ruch”. Ze względu na interesujące mecze uprasza się o liczne przybycie.

stowarzyszeń, — uzgodnić, porównać własne aspiracje i cele z zamiarami innych poważnych organizacji, mających przed oczyma „suprema lex”; dobru sztuki muzycznej, naszej rodzimej, ojczystej i regionalnej kultury tonu.

Gdyż i wielka rodzina zegarów (skoro już przed chwilą użyliśmy tego porównania) wypełni tylko wtedy kulturalne swe zadanie, gdy własne indywidualności podporządkują prawu ogólnemu, gdy o jednej i tej samej porze dnia godzinie n. p. dwunastą punktualnie wybić i wskazywać będzie.

Budowniczy świata stworzył nas ludzi na obraz praw natury, które i w każdym zegarku się objawiają. Nie do życia w samotności (wyjątki potwierdzają tylko regułę, powołani jesteśmy, ale do współpracy w ramach rodziny, rodzin zaś w ramach narodów, narodów w ramach praw boskich i ludzkich, dyktujących wspomaganie się wzajemne, a nie zwalczanie. W polityce tak pojętej nie byłoby ani patrij, ani kryzysów wojny, gdyż świat cały stał by się jedną rodziną rodzaju ludzkiego.

Taką politykę powinien uprawiać przedewszystkiem każdy muzyk. A my zaś niestety zbyt często w żylach naszych posiadamy, mówiąc stylem Sienkiewicza, taką psakudną krew, która ogólnym prawom podporządkować się nie lubi. Wszak nie sama wola możnych Faraonów postawiła piramidy, ale zmusza współpracę setek inżynierów i tysięcy niewolników. Nie Ryszard Wagner stworzył dramaty muzyczne, ale wielki talent pociągał go do tego; przez tragedię greckich teatrów, misteria średniowieczne, Glucka, Mozarta — stał się do owocowania dojrzałym w okresie Wagnera pianos stulecie. Nie wojnie światowej zawdzięczamy naszą niepodległość państwową, ani wysiłki polskiego żołnierza; ale była ona logiczną koniecznością dziejową budowaną od niepamiętnych czasów przez Platonów, Jędrzejów, Zwycięstwa pod Wiedniem i przez Cud nad Wisłą.

Z Poznania.

P) Inwalidzi wojenni w obronie swych praw na terenie samorządów. Na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej m. Poznania, radny Stanisław Szulczyński, pierwszy wiceprzewodniczący wydziału wykonawczego zarządu głównego Związku Inwalidów Wojennych R. P. zgłosił wnioski w sprawie obrony interesów inwalidów wojennych. W pierwszym wniosku rada miejska zwraca magistrowi, aby polecił bezwzględnie instytucjom i przedsiębiorstwom miejskim wykonywanie artykułu ustawy, stanowiącego o przymusowym zatrudnieniu inwalidów wojennych, oraz wykonanie odnośnej ustawy o zaopatrzeniu inwalidów i pozostałych po inwalidach rodzin. W drugim wniosku rada miejska, biorąc pod uwagę wyjątkowo ciężkie położenie inwalidów wojennych, nie mających własnych mieszkań i narażonych na różnego rodzaju przykrości z powodu swego kalectwa lub choroby, poleca magistratowi m. Poznania słowosław wobec inwalidów i wdów wojennych zasadę pierwszeństwa

Nikt nie zdaje sobie sprawy z tego, co to jest, że nie potrafimy opanować bezrobocia i brniemy coraz głębiej w ogólne zubożenie! Odpowiedź prosta: Pomierajmy Przemysł Krajowy!

WIELKOPOLSKA.

w) Ludwików. (Zajścia podczas strajku). W fabryce wyrobów ceramicznych Perkiwica w Ludwikowie zastrajkowała onegdaj robotnicy w liczbie ok. czterdziestu, żądając podwyżki płac. Rano na terenie fabrycznym doszło do zajścia, podczas którego interweniowała policja. Wobec oporu tłumu policja użyła broni. W rezultacie zajęte aresztowano kilkunastu strajkujących.

w) Inowrocław. (Protest czeładzi rzemieślniczej.) Odbyło się tu zebranie czeładzi rzemieślniczej. Zebranie było bardzo liczne, zgromadziło bowiem przeszło 500 osób. Omawiano sprawy zawodowe, poczem wyrażono jednomyślnie protest przeciw zakusom niemieckim na nasze zachodnie granice.

w) Inowrocław. (Niefortunne polowanie.) Józef Majchrzak z Jacewa podczas polowania na miejskim gruncie zastrzelił copperską kurapatwę, ale podążając nieogłębnie cyngiel dubeltówki, zranił również w nogę 13-letniego syna rolnika Czapli. Chłopca odstawiono do szpitala, gdzie odjęto mu część nogi.

w) Bydgoszcz. (Rozpoznanie zwłok.) Pod Bydgoszczą nad brzegiem Brdy znaleziono w tych dniach zwłoki nieznanego mężczyzny. Jak się okazało, był to Piotr Michalek, z zawodu kelner, który przez kilka dni przebywał u krewnych w Bydgoszczy. Sekcja zwłok ustaliła, że śmierć nastąpiła wskutek paraliżu serca.

POMORZE.

p) Tczew. (Przedstawiciel władzy pobity przez bojówkę B. B.) Niedzielnym wiec centrlewu w Tczewie skończył się usunięciem publiczności z hali miejskiej przez policję. Podczas tego usuwania miał miejsce epizod nie pozbawiony cech humoru; oto naczelnika miejskiego wydziału bezpieczeństwa, p. Fabiana, który przybył na wiec jako przedstawiciel władzy, przez pomyłkę potrübowała bojówka sanacyjna i aż 4-ch policjantów z karabinami wyrzuciło go z sali.

p) Gdynia. (Wystawa eksportowa.) Ostatnio powstał w Gdyni komitet samowystarczalności gospodarczej, który zajmie się urzędzeniem projektowanej przez ministerstwo przemysłu i handlu wystawy eksportowej. Urządzenie wystawy projektowane jest na rok przyszły.

Leszno posiada kilka chorałnych stowarzyszeń, posiada poważnych muzyków pedagogów, fachowych i chętnych w swych pracach, posiada młodą, ale dobre nadzieje rokującą Szkołę muzyczną, posiada większe i mniejsze zespoły orkiestrowe, — posiada przedewszystkiem setki amatorów-melomanów, którzy muzycznie nie zorganizowani, z małymi wyjątkami nieustająco w kołach rodzinnych i najbliższych przyjaciół uprawiają potrzebą i miłą kulturę muzyki. Leszno posiada widać wewnętrzną konieczność wypowiedziania się koncertowo-artystycznego, skoro, jak na wstępie zaznaczono, w ciągu miesiąca aż sześć, siedem razy przed forum publicznym muzyczne wystąpić zamierza.

Leszczyńskie chóry, zespoły orkiestralne, organizacje artystyczne i kulturalne, muzycy pedagogowie i wykonawcy, amatorowie-melomani, słowem wszyscy znający, czyli kochający sztukę muzyczną, a zamieszkali w powiecie leszczyńskim, powinni znaleźć poza pracą we własnym zakresie i nie odepstując od niej, — jedną wspólną platformę, powinni zorganizować się w jedno wielkie, centralne, muzyczno-kulturalne Koło powiatu leszczyńskiego. Miano tej nowej organizacji, opartej o statut zatwierdzony przez pana Wojewodę poznańskiego, nadałoby jej samo społeczeństwo Ziemi Leszczyńskiej. Czy nazwano by ją „Towarzystwem muzycznym Leszna”, czy staropolskim „Towarzystwem Przyjaciół Muzyki”, czy „Towarzystwem Filharmonicznym”, — jest rzeczą chwilowo drugorzędna.

Sprawą najważniejszą i zasadniczą ideą przewodnią owej przeważnie centralnej organizacji muzycznej naszej części Województwa poznańskiego winna być „suprema lex”: dobru sztuki muzycznej. O możliwościach zaś pracy kulturalnej i ogólnie określonych celach takiego jednoczenia się muzycznego, pozwól sobie napisać w moim następnym felietonie. Leszno. 20 września 1930

przy rozdziale mieszkań zarówno w nowych jak i starych domach. Wnioski te ze względów formalnych przedłożone zostały do rozpatrzenia na najbliższym posiedzeniu rady.

P) Z kronik wypadków. Na ul. Marsz. Focha w pobliżu dworca, 16-letni Łucjan Kraus, usiłując przebiec przez jezdnię przebiegającą się tramwajem, upadł i rozciął sobie głowę. — Przy ul. Klasztornej wypadł z okna II. ptr. 2-letni synek pp. Michalskich. Nieszczęśliwe dziecko przewieziono do zakładu Sióstr św. Józefa w stanie bardzo ciężkim.

P) Z teatrów poznańskich. Teatr Wielki: 21. 9. „Traviata”. 22. 9. „Hrabina Marica”. — Teatr Polski: 21. 9. po pol. „Pan Jowialski”. (Ceny, niższe). 21. 9. wiecz. „Rewizor z Petersburga”. 22. 9. „Panna w garsonierze”. — Teatr Nowy: 21. 9. „Brat marnotrawny”.

ŚLĄSK.

ś) Mysłowice. (Złoty jubileusz pracy T. C. L.) W niedzielę, 21. bm. Mysłowice będą uroczystie obchodzić złoty jubileusz pracy T. C. L.

ś) Katowice. (Społeczkowani radni niemieccy.) W ciągu ostatnich dwóch tygodni prawie wszystkie rady miejskie na terenie Śląska przeprowadzają uchwały protestujące przeciwko atakom niemieckim na nienaruszalność granic Polski. Wszystkie uchwały przyjmowane są jednomyślnie przez radnych polskich, po opuszczeniu sali przez radnych niemieckich. W Nowym Bytomiu wynikił jednak zajęcie przy przyjmowaniu uchwały protestacyjnej. Opuszczając salę radni — Niemcy wzniesli kilka prowokacyjnych okrzyków i zostali przez kilku radnych — Polaków na sali społeczkowani.

ś) Tarnobrzeg. (Szatański zajście w rodzinie Szatanów.) We wsi Piekary Rudne, pow. tarnobrzegski, w dniu 15 b. m. w domu inwalidy Stanisława Szatana, rozegrała się straszna tragedia. Szatan wrócił pijany do domu i rozpoczął kłótnię ze swoją żoną Barbarą. Szatanowi zdawało się, że okradł go jego syn 20-letni Józef. W czasie kłótni chwycił łopatek od węgla, uderzył go w przegłębienie pokoju i uderzył w głowę śpiącego syna. W obronie syna stanął Szatanowa, która wyrwała mu łopatę z ręki. Syn obudził się, wstał z łóżka, wziął łaskę i wspólnie ze swoją matką obili ojca, a potem wyrzucili go z pokoju do przedsielnika. Zagniewany Szatan zdjął wieko z pieca żelaznego i rzucił nim w stronę żony. W odpowiedzi Szatanowa porwała młotek i chciała męża oberwać, uderzyła nim dwa razy męża w głowę. Szatan upadł nieprzytomny na podłogę. Było to w przedsielniku. Po tym fałszywej żonie i syna przeniesli nieprzytomnego Szatana do pokoju tam Szatanowa wyjęła z pod łóżka siekierę i ostrzem jej uderzyła swego męża w czoło. Uderzenie było tak silne, że czaszka Szatana uległa rozbitciu. Zmarł on po kilkunastu minutach. Zaalarmowany posterunek policji przybył na miejsce i aresztował Szatanową i syna Józefa. Okazało się, że Szatanowa jest umysłowo anormalna, mąż jej zaś był notorycznym alkoholikiem.

BYŁA KONGRESÓWKA.

bk) Łódź. (Nowe wiece Centrlewu.) Zarządy stronnictw, zgrupowanych w Centrlewie, zgłosiły do łódzkich władz administracyjnych chęć odbycia w nadchodzącą niedzielę wieców. Władze administracyjne zezwoliły na urządzenie wieców w lokalach zamkniętych pod warunkiem dopuszczenia przedstawicieli organów bezpieczeństwa publicznego.

bk) Chelm. (Wielki pożar.) W dniu 16 bm. w Chelmie wybuchł pożar w miejscowej fabryce gipsu. W budynku tym mieści się również Hotel Angielski, część którego pożar zniszczył. Straty wynoszą ponad 200 tys. zł. Przyczyny pożaru narazie nie stwierdzono.

MAŁOPOLSKA.

mp) Lwów. (19 chłopców rannych granatami.) Na powracających z Rakaszawy Dolnej pow. Łańcut do Brzozy Stadińskich kilkudziesięciu chłopców wiejskich, nieznany człowiek rzucił granat ręczny. Granat eksplodując, ranił ciężko 2 chłopców i 17.

Humor zagraniczny.

Ona: Rozmawiałam z ojcem; chce on ponieść połowę kosztów naszego utrzymania.
On: Pysznie, potrzeba nam tylko kogoś, któryby płacił drugą połowę.
(„Pele-Mele”)

mp) Lwów. (Trąba powietrzna nad Sokalskimi.) Z Sokala donoszą, że w nocy z 14 na 15 bm. nad gminami Krystynopol, Nowy Dwór, Kłusów i Benducha przeszła trąba powietrzna, połączona z deszczem i gradem. Trąba powietrzna trwała przeszło 20 minut. Wskutek gwałtownej burzy zostały polane i wyrwane z korzeniami drzewa, słupy telegraficzne i telegraficzne, a komunikacja musiała być przerwana. Wiele budynków gospodarskich w tych gminach uległo zniszczeniu i pod gruzami obór i stajen znalazło śmierć wiele sztuk bydła. Ofiar w ludziach nie było. Szkody, wyrządzone przez huragan, wynoszą przeszło 200.000 złotych.

mp) Lwów. (Zuchwały napad bandycki.) Onegdaj wieczorem dokonano we Lwowie niezwykle zuchwałego napadu. Mianowicie współwłaściciel kantoru wymiany Osner od dłuższego czasu, po zamknięciu kantoru, obawiając się zostawiać w biurze gotówkę i papiery wartościowe, zanosił je w walizce do mieszkania ojca. Onegdaj, gdy Osner wszedł do bramy domu, nieznaną osobnicę uderzył go kilkakrotnie łaską po głowie i wyrwał walizkę z rąk. Gdy na krzyk obrabowanego nadbiegli ludzie, bandyci, których było 3, poczęli się ostrzeliwać i wskoczyli do oczekującego ich samochodu, którym zbiegli. Według zeznań Osnera w walizce były pieniądze i papiery wartościowe na sumę około 30.000 zł.

mp) Tarnów. (Samobójstwo wzięcia politycznego.) „Naprzód” podaje, że w więzieniu karnym w Tarnowie, powiesił się na szelkach 17-letni Stanisław Iwaniec, robotnik malarski; aresztowany w środę, w czasie rozruchów w Tarnowie, spowodowanych uwięzieniem b. posta Ciolkosza.

KRESY WSCHODNIE.

kw) Wilno. (Śmierć dziewczyny pod kołami autobusu.) Na ul. Zamkowej w Wilnie wpadła pod koła autobusu 14-letnia Aleksandra Bakszawszówna i uległa zupełnemu zgnieceniu. Na miejscu wypadku zebrał się tłum, który zajął groźną postawę wobec żółtera i chciał go pobić, sytuacja jednak wkrótce wyjaśniła się i stwierdzono, że nie ponosi on winy smutnego wypadku. W kilka minut przybyła tam siostra zabitej i uległa atakowi tak, że siłą musiano ją odwieźć do lekarza.

kw) Zdobunów. (Radikalny środek na opieszałych dłużników.) Kupcy zdobunowscy wynaleźli radykalny sposób na opieszałych dłużników. Na zebrań, które odbyły się przed kilku dniami, postanowili sporządzić czarna listę dłużników, którzy mimo nalegań złościć nie spłacają zobowiązań i w ten sposób podważają materialnie swoich wierzycieli. Czarne listy mają być wywieszane na widok publiczny w sklepach i bankach prywatnych. Osoba, której nazwisko zostało umieszczone na czarnej liście, ma być pozbawiona kredytu. Uchwała ta podzielała pióruniżo na dłużników, którzy na gwałt regulują swoje zobowiązania.

kw) Luck. (Zgon b. senatora.) Zmarł tutaj nagle na udar serca adwokat Stanisław Huskowski, były senator okręgu wołyńskiego. Sp. Huskowskiego brał żywy udział w życiu społecznym i politycznym Wołynia, cieszył się powszechną sympatią i szacunkiem.

21-sza Loteria Państwowa.

Wczoraj w 10 dniu ciągnięcia 5-tej loterii klasy 21, Polskiej Państwowej Loterii Klasowej, główne wygrane padły na numery następujące:

10.000 zł — nr. 138.251.
5.000 zł — nr. 12.868, 22.411, 200.591

Dorota Adamczewska

w 9-tej wiosnie życia. O czym donosi w nieutulonym smutku pogrążona

rodzina.

Esportacja zwłok z domu żałoby odbędzie się we wtorek, 23 bm. do kościoła w Bojanowie, poczem msza św. o godz. 9-tej.

Bojanowo (Pozn.), dnia 20 września 1930.

Knurki i maciorki

rasy „Yorkshire” z chlewni zarodowej pod kontr. W. I. R. ma każdego czasu na sprzedaż
Majętn. Strzyżewice p. Leszno, tel. 174.

Z Warszawy.

W) Kolja z pereł powędrowała z kraju. Wielką sensację na giełdzie brylantowej i w sferach jubilejskich wywołała w tych dniach w Warszawie wspólna kolja z pereł, wartości 1.000.000 zł, zaofiarowana do sprzedaży przez hr. P., któremu „gwałtem” potrzebna była gotówka. Ponieważ warszawscy jubilerzy i kupcy okazali się za biedni do nabycia tak cennych klejnotów, skomunikowali się z kolegami paryskimi, w imieniu których przybył samolotem przedstawiciel Domu handlowego „George Gorcellet” który dobił targu i kolję zabrał ze sobą samolotem nad Sekwanę. W ten sposób hr. P. na pieniądze, ale kraj znów pozbawiony został cennego klejnotu.

W) Bogata przeszłość sprawcy zamachu bombowego. Przed kilku miesiącami dokonano w Warszawie głośnego zamachu bombowego na poselstwo sowieckie w Warszawie. Wykryto tajemniczy mechanizm zegarowy. Poszukiwanie zagadkowego sprawcy podłożenia bomby trwało dłuższy czas i jak to już obecnie wiadomo, śledztwo uwięzione zostało pomyslnym wynikiem. Niedawno sprawca usiłowanego zamachu na gmach poselstwa Z. S. R. R. w Warszawie Jan Polański, który zdołał zbiec zagranicę, został w wyniku śledztwa przeprowadzonego przez polskie władze sądowe, zatrzymany w Lublinie. Na

żądanie władz polskich, władze jugosłowiańskie postanowiły wydać Polańskiego sądom polskim. W sprawie dodatkowych informacji okazuje się, iż Polański ma lat 37. Przed wojną służył jako podoficer w austriackim wojsku. W czasie wojny światowej wzięty do niewoli P. znalazł się w okresie rewolucji w Rosji, gdzie był „komсомолец” komunistą. Naraziwszy się czerwonym władzom, Polański musiał ratować się ucieczką. Na dwa miesiące przed głośnym zamachem bombowym przybył do Polski. — Rozpoczął na gruncie tutejszym jakąś podejrzaną akcję i celem odrzucenia od siebie wszelkich podejrzeń, zaangażował się jako pracownik do jednego z pomniejszych zakładów introligatorskich w Warszawie, mieszczącego się w pobliżu poselstwa sowieckiego. Dalsze śledztwo ujawni, niewątpliwie, inne szczegóły i ewentualnie „kompanów” Polańskiego.

W) Proces Wójcika. Dnia 6-go listopada odbędzie się w Sądzie Najwyższym rozprawa przeciwko p. Wójcikowi, który został skazany przez Sąd Apelacyjny w Warszawie za rzekome usiłowanie zabójstwa dwóch oficerów 36 pp. Proces ten będzie rozpatrywany wskutek skargi kasacyjnej, złożonej przez obrońcę p. Wójcika.

Ze sportu.

Lekka atletyka.

Nurmi — Kusociński — Petkiewicz. — Bieg na 5.000 m. odbył się w ramach zawodów „Legji” przyniósł spodziewane zwycięstwo Nurmiemu w czasie 14:54, 2) Kusociński 14:55,6, 3) Petkiewicz 15:20. Od samego początku wysunął się Nurmi i prowadził z krótkimi przerwami niemal cały czas. Pierwsze okrążenie przebiegł w czasie 1:10, pierwsze 1000 m. w 2:58, 3000 m. w czasie 9:48. Petkiewicz, który początkowo trzymał się czajki, od szóstego okrążenia zaczął opadać, pozostając z każdym okrążeniem coraz dalej w tyle. — Ukoił się bieg 130 m. za Kusocińskim, który pobili rekord Polski, należący do niego a wynoszący 14:50. Również rekord Polski w pchnięciu kulą oburącz ustalili Konopacki 18,58 (pr. 9,78, lewą 8,80). Walasiewiczówna do zapowiadanej próby pobicia rekordu na 200 m. nie stanęła.

Program „Radja Poznańskiego”.

Niedziela, 21. września:

9.00 Koncert poranny. 9.30 Gazeta poranna R. P. 10.15 Transmisja nabożeństwa z Bazyliki wileńskiej. 12.00 Sygnał czasu. 12.05 Odczyt rolniczy. 12.25 Odczyt rolniczy. 12.45 Wykład dla gospodyń. 13.10 „Tym, które pragną walczyć za ojczyznę”. 17.45 Koncert ludowy. 18.45 Nadprogram. 19.00 Koncert gramofonowy. 20.00 Kwadrans literacki. 20.15 Koncert wieczorny. 22.00 Sygnał czasu. 22.15 Muzyka taneczna.

Program „Radja Warszawskiego”

Niedziela, 21. września:

10.15 Nabożeństwo z Bazyliki wileńskiej. 11.58 Sygnał czasu. 12.10 Muzyka z płyt gramofonowych. 13.00 Komunikat meteorologiczny. 15.30 Odczyt p. t. „Uprawy przedzimowe”. 15.50 Muzyka. 16.00 Odczyt p. t. „Sprzęt i przechowywanie okopowych”. 16.20 Muzyka. 16.30 Odczyt p. t. „Prace jesienne w lesie”. 16.50 Muzyka. 17.10 Odczyt p. t. „Kochanka i białe łabędzie”. 17.25 Koncert orkiestry detej Dyr. Tramw. Miejsk. 18.45 Rozmaitości. 19.05 Władomości przyjemne i pożyteczne. 19.25 Płyty gramofonowe. 20.00 Kwadrans literacki. 20.15 Koncert popularny. 22.00 Feljton p. t. „Humor i dowcip Warszawy”. 22.15 Komunikaty: meteorologiczne, policyjne, sportowe. 23.00 Muzyka taneczna z „Oazy”.

Urzędowa Cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

w Poznaniu

Poznań dnia 19. 9. 1930.

Warunki: Handel hurtowny, paritet Poznań, ładunek wagowo, dostawa bieżąca za 100 kg.

Warunki: Handel hurtowny, paritet Poznań, ładunek wagowo, dostawa bieżąca za 100 kg.	
Zyto 60 ton par. Poznań	0,00—16,30
„Ceny transakcyjne”	
„Ceny orientacyjne”	
paritet Poznań	
Zyto	17,50—18,00
Uspokojenie słabe	26,25—28,00
„Ceny orientacyjne”	
paritet Poznań	
Uspokojenie słabe	19,00—21,50
Uspokojenie słabsze	26,00—28,00
Jęczmień browarowy	17,00—19,10
Owies nowy	29,00
Uspokojenie spokojne	47,00—50,10
Maka żytnia 65 % w. w. wor.	
Uspokojenie słabsze	11,50—12,50
Uspokojenie słabsze	14,00—15,00
Otreby pszenne	16,00—17,00
Otreby pszenne (grube)	47,00—49,00
Rzenak	32,00—36,00
Groch Victoria	
Ogólne uspokojenie słabe.	

Z poznańskiego targu na bydło.

Urządowe Sprawozdanie Targowej Komisji Notowania C. Poznań, dnia 19 września 1930 r.

Spędzono: buhai 4, krów 8, świń 253, cieląt 48 owiec 5; Razem 324 zwierząt.

gd) Dnia 20. 9. 30. r. kursy walut są następujące	
Dolar amerykański	8,9 5-915
Funt angielski	48,20,75
Frank francuski	100 34,915
„ szwajcarski	100 172 44,5
Marka niemiecka	100 271 80
Guldenv. duński	100 172 67

Koniec działu redakcyjnego.

Redaktor naczelny: Stefan Machalewski.

Redaktor odpowiedzialny: Szymon Majewski.

Za dział ogłoszeń odpowiada: Stanisław Szał.

Czcionk. Drukarni Leszczyńskiej Sp. z ogr. odp. w Lesznie

Nowy kurs kroju

na krawieczyznę damską i bieliznę udziela się od 1 października. Także uczenie do damskiej krawieczyny mogą się zgłosić. Klara Rydlńska, mistrzyni damsko kraw., Leszno, Komeninsza 33.

Cement, papę, smołę górnośl.

LUDWIK SZAWELSKI, skład żelaza, materiał, budowlanych i towarów kolonialnych tel. 24. OSIECZNA tel. 24.

OGŁOSZENIA

w gazecie naszej są SKUTECZNE!!!

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

W poniedziałek, 22. bm. o godz. 10 sprzedam za lotówkę natychmiast dającemu

3 fotele, 1 szafę kuchenną, 1 umywalkę z lustrem i leżankę.

Zobowiązuje przed restauracją p. Mazurka w Lesznie przy ul. Leszczyńskiej.

KOKOT, komornik sądowy, Leszno.

Kartoflarki

system „Harder” i „Gwiazda B.”

Siewniki do zboż i nawozów sztucznych.

Maneże — Młocarnie Motory — Parowniki oraz wszelkie maszyny rolnicze

po'ca
STANISŁAW VOELKEL
dawo. Alfred Strecker, Leszno.

LICYTACJA PRZYMUSOWA odbędzie się w poniedziałek, 22. 9. 30. o godz. 10 przedpoł. Sprzedawane będą najcięższe dającemu za gotówkę:

1 maszyna do pisania, 2 szafy dębowe, 1 lustro dębowe, 1 stół dębowy i 1 prasa do forniowania.

Zbiór kapusty przy ul. Młyńskiej 15-16. MAGISTRAT, Miejski Urząd Komorniczy.

Sprzedam lub wydzierżawię od 1. 10. br. Poszukujemy kilku agentów

WYSTAWA OGRODNICZO-PRZEMYSŁOWA w LESZNIE NA BOISKU „SOKOŁA” OD 20—22 WRZEŚNIA BR.

Futra!

F. MAKOWSKI
LESZNO

ulica Wolności nr. 3. Zakład kufnierski.

Futra!

 Zima się zbliża, więc każdy powinien zaopatrzyć się w futro
męskie lub damskie.

 Polecam w wielkim wyborze
moje dobrze zaopatrzone skład
kufnierski w skórki: SYLE,
BIBERETY, SKUNKSY,
KARAKULY, TCHORZE,
tomaki, lisie itp. oraz spody po
bardzo przystępnych cenach.

 Najnowsze mody w płaszczach
damskich: piosczamiki, syle,
krymarki i zrebaki. Wykonu e
na zamówienia wszelkiego ro-
dzaju futra sumien. i fachowo
oraz przyjmuję reperacje
i przeróbki.

Bank Ludowy w Bojanowie

 załatwia wszelkie transakcje
w zakres bankowości wchodzące.

 Przyjmuje wkłady oszczędnościowe
i płaci najwyższe procenty.

Ogłoszenie przetargu.

 Oddział Drogowy Wołsztyń sprzedaje w drodze prze-
targu publicznej na rozbiórce

budynek nieczynnej parowozowni

 znajdujący się na stacji Bojanowo
Budynek obejrzeć można, codziennie w godzinach
od 8-mej do 12-tej za poprzednim zgłoszeniem się w
biurze tamtejszego Oddziału Drogowego, gdzie udzieli
się bliższych informacji.

 Oferty należy nadesłać w terminie do 25. 9. 30 r.
do Oddziału Drogowego Wołsztyń w podwójnych ko-
pertach (zewnątrzna bez napisów i pieczęć a wewne-
trzna z napisem) „Oferta na kupno parowozowni w Bo-
janowie”.

 Otwarcie ofert nastąpi dnia 26. 9. 1930 o godz. 12.
Niewzgliądzone oferty pozostaną bez odpowiedzi.
Wołsztyń, dnia 12. 9. 1930.

Naczelnik Oddziału Drogowego

(—) Inż. Rozenberg.

BACZNOŚĆ!

BACZNOŚĆ!

Kopalnia złota

 Z powodu likwidacji „Rolnika” w Krobiu,
jest przy ul. Kobylńskiej do nabycia dom mуро-
wany o 9 pokojach, wielkie podwórze, chlewy,
spichlerz, stodoła i szopy oraz ogród. Był za-
wieszony. Zgłoszenia proszę składać na ręce
niżej podpisanego.

GRACZYK, burmistrz miasta Krobiu.

2 NOWE DOMY

 po 3 pokoje z kucnią, podwórza ogrody oraz chlewy
są na ukończeniu i mogą być sprzedane lub wdzierż-
wiane.

Budowniczy Roszak, Leszno

Komeniusza 42. Tel. 0. Komeniusza 42.

Miejska Komunalna Kasa Oszczędności

 w Lesznie
instytucja bankowa o popularnej pewności, za którą odpowiada miasto Leszno swoim majątkiem
oraz siłą podatkową obywateli przyjmuje za dobrem oprocentowaniem od 6—11% rocznie

WKŁADY

 od 1 złotego począwszy oraz udziela pożyczki wekslowe i skryptowe.
Na życzenie zabezpiecza się wkłady przed dewaluacją.

Bank Ludowy

w Rawiczu

 płaci najwyższe odsetki od
wkładów.

Złotą broszkę pamiątk.

Zgubiono

 w Bojanowie Łaskawego zna-
lazcę uprasza się o zwrot, za
wysokim wynagrodz. w Agen-
turze „Głosu” w Bojanowie.

ZABAWA

 u p. Dolńskiego w Lesznie,
ul. Osieckiej, w niedzielę, dnia
21. 9. br. Zaprasza uprzejmie
GOSPODARZ.

Służąca

 starsza, uczciwa, ze wsi, z do-
breimi świadectwami, może się
zgłosić natychm. lub od 1. 10.
Adres wskazuje eksp. Głosu.

Strzelanie Żniwne

 Bractwa Kurkowego w Lesznie,
ZBIÓRKA

 wszystkich Braci o godz. 11 w Strzelnicy.
Od godz. 4-tej w dużej sali koncert i tańce.
Koncertuje orkiestra 17 p. ul. Dla Szan.
Gości strzelanie wieńców i kulanie w kregle. Trzydzięści
duszych karetek znanej, dużej rasy ze Strzyżewic oczekuje
zwytychów. Szan. Obywatelstwo miasto i okolicy zaprasza
uprzejmie
ZARZĄD.

RADJO-ODBIÓRNIKI

 Marconi - Philips - Telefunken
oraz inne fabrykaty, również wszelki sprzęt
radiowy polecam

w wielkim wyborze

i na dogodnych warunkach spłaty.

W. HEJNOWICZ - LESZNO

WOLNOŚCI 22

TELEFON 74

WOLNOŚCI 22

Krzywiń.

B. PILARCZYK, Rynek.

p. lica

artykuły szkolne i biurowe.

Skład kolonialny i delikatesów.

Futro

 i kurtki nżywane, bardzo ko-
rzystnie do nabycia w zakła-
dzie kufnierskim F. Makow-
ski, Leszno, ul. Wolności 3.

Uczenica

 natychmiast potrzebna. Skład
kapeluszy damskich. Leszno,
ul. Leszczyńskich 43.

Szkoła tańców

A. SZYKEGO.

W październiku br.

rozpoczyna się nowe

kursy tańców.

Zapisy przyjmuje się w składzie

papieru p. Rzecki, Rynek 14

Służąca

 do wszelkich prac domowych,
potrzebna natychmiast. Zgłosz.
do eksp. Głosu.

Młodsza dziewczyna

 do wszelkich prac domowych,
może się zgłosić.
Leszno, Leszczyńskich 37.

STRZELNICA w LESZNIE!

Jutro od godz. 4 po poł.

KONCERT - DANCING

Przygrywać będzie orkiestra 17 pułku ułanów.

Strzelanie

 urządzone przez Towarz. Hodowli Drobiu w restauracji pa-
Michalskiego w LESZNIE przy ulicy Grodzkiej

 kończy się w poniedziałek, 22 bm. o godz. 8 wiec-
Zarząd Tow. Hodowli Drobiu w Lesznie.

Murowane chlewy

 nanej, się do przebudowy warsztatów wgl. na dom mieszkalny
tanie na sprzedaż, Walenty Kozłowski, Poniec, Rynek 23

BANK LUDOWY. PONIEC

DOM WŁASNY. ZAŁ. w ROKU 1893. TELEFON 31

PRZYJMUJEMY:

WKŁADY OSZCZĘDNOŚCIOWE

 ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA WKŁADY KILKUNASTOMILJONOWA. — UDZIELAMY
POŻYCZEK I ZAŁATWIAMY WSZELKIE INNE TRANSAKCJE BANKOWE

SAMOCHOODY POLECAMY WIECZORNE KURSY HANDLOWE

OSOBOWE
REKLAMOWE
CIĘŻAROWE

OSOBOWE
REKLAMOWE
CIĘŻAROWE

Części zapasowe, opony i detali Goodyear, Dunlop, Michelin, Firestone
stałe na składzie poleca

Tel. 339. **AUTO-SALON** Tel. 339.
LESZNO, ULICA WOLNOŚCI 24/25.

Autoryzowane Przedstawicielstwo Ford-Motor-Comp. A. S.

Warsztaty mechaniczne. Parowa wulkanizacja.

Prosimy żądać ofert!

Prosimy żądać ofert!

radikalne środki do te-
pienia owadów, robactwa
i zwalczania szkodników.

DROGERJA

A. THOMAS I SKA.
Leszno, Bracka 14. Tel. 217.

2 pokoje

i umebl., dla bezdrutnego
małżeństwa, do wynajęcia.
Aires wskazuje eksp. Głosu.

Mieszkanie

3-5 pokojowego, z łazienką
i t. p., poszukuje. Czynsz je-
dnoroczny płace zgóry (ewentl.
odstępne). Zgłosz. piśm. do
eksp. Głosu pod lit. M. M.

w Lesznie

al. Komeniusza nr. 21, (Gmach Państwowej Szkoły Handlowej)
Nauka na Kursach rozpocznie się dnia 1 października br. i trwać
będzie do 31 marca 1931 r.

Lekcje odbywać się będą codziennie między godzinami 17-20

Program nauki obejmuje:

1. Księgowość pojedynczą i podwójną metodą włoską, niemiecką i amerykańską.
  2. Rachunki kupieckie
  3. Naukę o handlu, węgłach, ciekach i t. d.
  4. Korespondencję kupiecką i bankową
  5. Senografie (nadobowiązkowo)
  6. Pisanie na maszynie (nadobowiązkowo)
- (Tygodniowo 18 lekcji).
Po ukończeniu Kursów absolwenci otrzymują świadectwa
Opłata wynosi miesięcznie zł 20.—, dla urzędników, wojsko-
wych i niezamożnych — odpowiednio niższe.
Przy wpisie należy przedłożyć ostateczne świadectwo szkolne
metrykę urodzenia i tytułem wpisowego 5.— zł.
WPISY przyjmują, udziela informacji oraz wysyła prospekt
Sekretariat Państw. Szkoły Handlowej w Lesznie, Komeniusza 21
w godzinach od 8-13, 17-18.

Bank Ludowy w Rawiczu

Spółdzielnia z odpowiedzialnością nieograniczoną

Zastępstwo Banku Polskiego dla inkasowania weksli.

Placówka Pomocy Technicznej Państwowego Banku Rolnego. — Bank Dewizowy.

(Rok założenia 1906.

Koncesjonowany przez Ministerjum Skarbu.

Kapitał członków 958

BILANS

na dzień 31 sierpnia 1930 r.

AKTYWA			PASYWA	
zł	gr		zł	gr
		1. Udziały		
		2. Fundusz rezerwowy	107.997	83
		3. Rezerwa specjalna na pokrycie ew. strat	6.949	95
46.593	32	4. Gotówka	19.006	91
7.896	46	5. Waluty, obce		
23.529	96	6. Akcje		
		7. Wkłady oszczędnościowe	747.123	14
1.211.145	87	8. Weksle zdyskontowane		
512.030	75	9. Konto bieżące (zabezpiecz. hipotek lub weksłami i dwoma podpisami)	201.122	51
		10. Redyskonto weksli	556.448	64
11.106	1	11. Ruchomości		
20.836	42	12. Nieruchomości		
121.260	81	13. Banki	289.800	47
309	00	14. Weksle w procesie		
4.801	97	15. Sumy przechodnie	1.919	23
		16. Zysk brutto	29.140	01
1.959.511	59		1.959.511	69
61.288	46	17. Inkaso	61.288	46
2.242.881	11	18. Gwarancje	222.087	11
			2.242.881	76

Rozwój Banku

Rok	Ilość członków	Udziały	Rezerwy	Wkłady	Udzielone pożyczki	Obrót	Dywidenda
1924	474	653,—	612,87	21.775,—	62.757,—	549.268,—	14%
1925	520	2.186,—	1.157,87	46.413,—	71.511,—	1.091.539,—	14%
1926	608	5.228,—	1.756,94	89.293,—	141.089,—	3.657.239,—	7%
1927	703	18.896,—	2.552,74	2.7.205,—	494.392,—	7.411.369,—	10%
1928	790	57.617,—	10.990,72	364.245,—	780.951,—	17.799.261,—	10%
1929	899	112.716,—	15.623,86	428.474,—	1.217.956,—	30.598.448,—	11%
1930	958	167.833,84	25.916,86	948.245,—	1.723.178,—	24.257.490,—	—
31/8							

Jako stara i wypróbowana instytucja, Bank Ludowy w Rawiczu cieszy się poparciem ogółu ludności, czego najlepszym dowodem jest poważny, widoczny, rozwój banku.

Wkłady bank przyjmują w złotych oraz w dolarach i płaci od wkładów z wypowiedzeniem dziennym 8%, a z wypowiedzeniem terminowym 10 proc. Odsetki od wkładów bank liczy od dnia wpłaty do dnia wypłaty i przy wypłacie odsetek bank nie potrąca. Pieniądze na wkłady do banku można wpłacać w każdym Urzędzie Pocztowym na konto Banku Ludowego w Rawiczu w Pocztowej Kasie Oszczędności nr. 201 131 (wpłata taka na pocztę nie kosztuje, jedynie kosztuje blankiet nadawczy 5 gr.)

Od dłuższego czasu bank posiada specjalne koncesje Ministerjum Skarbu, a między innymi bank ma koncesję na prawo wydawania gwarancji. Bank prowadzi bezpośrednio w zagranicznych bankach rachunki i dlatego przekazy zagraniczne skutecznym i szybko i tanio.

Głównym celem działalności banku jest służyć pomocą kredytową rolnictwu na podniesienie jego wydajności, a pozatem bank służy pomocą przemysłowi fabrycznemu dla uruchomienia warsztatów pracy i zatrudnienia robotników. Bank również popiera potrzeby handlu i rzemiosła.

Bank Ludowy jest tanim i pewnym pośrednikiem pomiędzy oszczędzającymi i wypożyczającymi pieniądze, a barołatnie sprawozdania roczne Związku Spółdzielni Zarobkowych i Gospodarczych w Poznaniu wykazują, jak jest tanio administrowany nasz bank, z czego odnoszą korzyści klienci i członkowie banku.

Bank prowadzony jest po kupiecku, załatwia sprawy szybko i sprawnie. Każdy rolnik, robotnik, przemysłowiec, urzędnik i kupiec winien popierać Bank Ludowy jako swój bank — swe własne przedsiębiorstwo, które unieźna i żąda go gospodarczo, przysparza mu majątku w postaci wysokich odsetek od wkładów lub w postaci dywidendy od udziału, jaką bank wydziela co rok ze swych zysków.

Prezes

Władysław Szczaniecki, właśc. ziemski i plk. rez.

Dyrektor Banku
Władysław Woiski

Sekretarz

Julian Borkowski, adwokat i notariusz.

Prezjdum Rady Nadzorczej

Na sezon latowy wykonuję wszelkie prace w zakres malarstwa wchodzące.

SZABLONY
w najnowszych, deseniach.

Cena o kuren yne. — Wykonanie fachowe. — Dorodne warunki. — Na ządanie słuę ofertami.

Wł. Nowaczyk, mistrz malarski, Leszno, ul. Łaziebną 6
Telefon nr. 268. Rok założenia 1894.

SZABLONY
w najnowszych, deseniach.

St. Muszkieta
Leszno, Rynek 19.
Korzystne tródko
zakupu wszelkich
artykułów męskich.

SAMOCCHODY CHEVROLET

osobowe, ciężarowe, autobusy. — Opony Goodyear, Firestone,
oliwy, smary. Warsztat renowacyjny przy ulicy Przemysłowej 33

T. SMOLANOWICZ, LESZNO, DWORCOWA 11, TEL. 216

Tomasz Stanek
LESZNO
ulica Leszczyńskich 43.
Najwykwint. krawiectwo
damskie, męskie i wojskowe
SKŁAD SUKNA.

Józef Danielak
skład bławatów
Leszno, Rynek 11.
Telefon 148.

T. Betting
Leszno (Pozn.)
Telefon 235. Telefon 235.

BRACIA SZURKOWSCY, LESZNO
Tel. 325.
Dworcowa 55.
ZAMOWIENIA
PODLUG MIARY
ORAZ WSZELKIE REPARACJE
wy onuje się we własnych warsztatach.

Posrednictwo handlowe
w sprzedażach i kupnachs.
J. Poślednik, Leszno,
Wchowska 15.

Józef Rzepka
Księgarnia i skład
papieru
Leszno, Rynek 14
Telefon 168.

OSTATNIE NOWOŚCI

w wielkim wyborze znajdzie się zawsze w socjalnym
magazynie odzieżowym dla chłopców.
ARTYKUŁY MĘSKIE

M. Przybylski, Leszno, Dworcowa 50.

NAJTANIEJ KUPUJE SIĘ

ubrania, płaszcze, spodnie, ubrania czarne do
słobu męskie, ubranka chłopięce, wszelkie arty-
kuły męskie, przybory wojskowe — płaszcze
i suknie damske

A. POLEWICKI - LESZNO

Dworcowa 1. (przy Ryнку) Dworcowa 1.

Antoni Kaczmarek - Osieczna
Tel. 15 poleca Tel. 15

**TOWARY KOLONJALNE
DELIKATESY**

Wina, wódki i spirytus monop. — Hurt. piw i lemoniady.

Skład żelaza i sprzętów gospodarczych.

W. Biechowiak
mistrz rzeźbiarski.
Brod i amunicja.
Pracownia fotograficzna.
Leszno - Wilko.
ul. Wolności 6. Tel. 287

JAN SKRZYPCZAK POMNIKI

mistrz kamieniarsko-rzeźbiarski

LESZNO

Al. Muśnickiego 5, Oddział: ul. Osiecka 26. z RÓŻNEGO RODZAJU KAMIENI

FIGURY

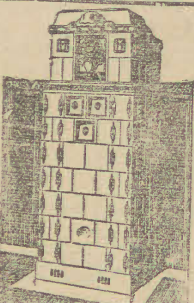
NAGROBKI

**Najtańsze źródło
zakupu!**

Cement, wapno, gips, filsy,
kafie, koryta, dachówki, papie
i smole poleca

ST. SAMOLEWSKI
Leszno, ul. Kościeliska 13/14
Telefon 241.

**SZLIFERNA SZKŁA
POZŁOTNICTWO!**
Szkołoienne, lustra, ramy
do obrazów, listwy do tapet,
fachowa i gustowna oprawa
obrazów
LUDWIK SCHMIDT
mistrz pozłoty i szklarski
Leszno, Rynek 9.

ST. JANKOWSKI - LESZNO
Walcowa 4, mistrz garncarski
Budowa piecy, skład kafl
i przyborów do piecy.

MICHAŁ JEKEL - OSIECZNA

poleca

gotowe sypialki, jadalni, kuchnie, i t. p.
Wykonuje wszelkie prace budowlane solidnie.
Trumny stałe na składzie. Niskie ceny i dogodne
warunki spłaty.

MLYN PAROWY W KROBI

A. Kulczyński

Telefon 12.

Zakup zboża.
Sprzedaż mąki i ospy.

Meble - trumny i budowle

wykonuje naitaniej tylko

Matyjaszowski

Leszno, Nowy Rynek 29.

OBROŃCA PRYWATNY
załatwia sprawy procesowe,
akcyzowe, skarbowe, umo-
wy najmu, podatki, ście-
ganie należności, sporządza
wszelkie wnioski i udziela
porady prawnej.
A. RUNK
LESZNO, Dworcowa 36.

**Zakład fotograficzny
„FOTO-FILM“**
ul. Leszczyńskich 12
wykonuje wszelkie prace
w zakresie fotografii, tanto
Pocztówki 6 szt. od 5 zł.
Właśc.: Maria Gadomska.

TAPETY

linoleum, listwy, linkrusa,
papier pakowy, gazetowy,
organiczny, toaletowy,
kartony, towary galanter.
„Bazar“
właśc.: **PAWEŁ ABT**
Leszno, Dworcowa 3.

St. Rzymiński i Ska
Leszno
Kościeliska 64. Tel. 241.

**Maszyzny rolnicze
SAMOCCHODY**

Powiatowa Kom. Kasa Oszczędności

Instytucja bankowa
o pupilarnej pewności

Leszno (Wilko.), ul. Dworcowa 7. Telefon 88.
Zal. 1889 r. Skrz. Poczt. 43.

MEBLE
kanapy, leżanki, garnitury klub.
materace itp. kupuje się naitaniej i na korzystnych warunkach
w firmie
JAN BARANSKI
Leszno, ul. Leszczyńskich 37.
Przyjmuje wszelkie prace w za-
kres tapicerstwa wchodzące.

Władysław Rzepka
Introligatornia
Leszno, Rynek 14.
Telefon 168.
Tekstura wszelk. gatunk

PALI się LESZNIE I OKOLICY!!

najlepiej prima węgiel górnośląski
z firmy

L. Wenski, Leszno, ulica Wolności 16
Wagonowo. — Telefon nr. 18. — Detalnie

Radio! Radio-sprzet!
AKUMULATORY!!
baterie anodowe
stałe na składzie
Reparacje i napewn. akum.
T. SMOLANOWICZ
Leszno, ul. Dworcowa 11
Telefon 216.

Bank Ludowy Spółdz. zar. Leszno, Rynek 25

TELEFON NR. 297.

załatwia wszelkie transakcje wchodzące w zakres bankowości.
WYPOŻYCZA SKARBONKI OSZCZĘDNOŚCIOWE

GMACH WŁASNY

**Drukarnia
Leszczyńska**
Leszno, Wolności 21
wykonuje druki wszel-
kiego rodzaju jedno
i więcej kolorowe.

Przedpłata: Na poczęcie wraz z tygod. „Przyjaciel Rolnika“ „Ognisko Domowe“, dodatkien-
powieściowym i dodatkien. listowym z edycją, do domu przez listowego
magazynu z opłatami pocztowymi wynosi kwartalnie 7.08 zł, miesięcznie 2.36 zł, w składowości
ograniczonej miesięcznie 2.00 zł, z odroczeniem do domu 2.20 zł. Oddzielny numer 15. Koszt.
Ogłoszenia: Wiersz milina, 1 lin. na str. 6 lin, 20 groszy. Reklamy 1 lin. w dziele redak-
cyjnym 60 groszy. Najniższe ogłoszenie kosztuje 2.00 zł. Przy częst.
powtarzaniu udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty
odpocząg. Za telefonizację podane ogłoszenia nie przyjmujemy odpowiedzialności. Konto ban-
kowe: Bank Ludowy w Lesznie. Konto czekowe: P. K. O. Powsn 203736. Skrytka poczt. 2.
W razie przesłód w załadunku wywołanych wyższą siłą, strażków lub temu podobnych, wy-
two nie odpowiada za dostarczanie pisma a abonent nie ma prawa do odszkodowania

Agentury pozamiejscowe: Rawon: Rekosiewicz, księg. Bojanowo: Adamczewski, Dom-
ski, Rynek. Pons: Stefanski, księgarnia. Krobis: A. Wlekiński, Wolszty: A. Smoczyński, Ko-
ścieliska nr. 1. Miejska Górka: Walenty Szynka, Rynek. Sarnowa: J. Kociński, księg.
kolonjalny. Jastrzęż: J. Ostrowski, Rynek nr. 9. Zbąrzyn: M. Caliska, ul. Mieszko-
wska nr. 67. Przedmieście p. Przemysłu: Matysia. Brenno: Muszkieta. Włocław: J. Wojciech.
Pogorzela: Koa, drogeria, Rynek. Wlechiwo: T. Nowacki, Rynek. Dubin p. Rawicz: R. Kowalski.
Wronów: Delazyński. Dolak: J. Poprawski, Rynek. Zaborew: Szadra, Rynek i Matyja.
Rynek. Włoszakowice: Wojtkowski, piekarnia. Święciechowa: Kuchel, Krywist: Bol. Pilar-
czyk, Rynek. Osieczna: Szawelski, ulica Leszczyńska. Bukowiec Górny: Szymański, piekarnia

PRZEGLĄD TYGODNIOWY

BEZPŁATNY DODATEK ILUSTROWANY

GŁOSU LESZCZYŃSKIEGO I GŁOSU POLSKIEGO

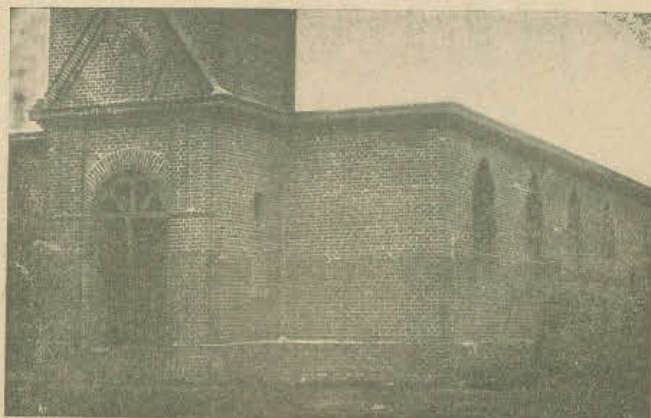
NIEDZIELA, 21 WRZESNIA 1930 r.

Wilki morskie na Helu

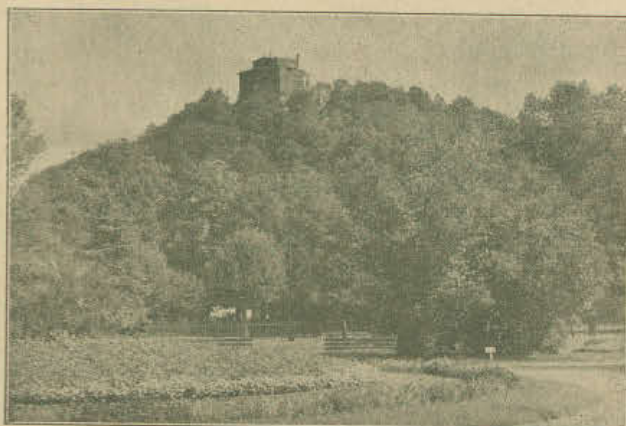
Msza polowa z udziałem chóru św. Cecylii i orkiestry im. Nowowiejskiego w Nowem Złotnie pod Łodzią w 10-tą rocznicę Cuda nad Wisłą.

Nowobudujący się kościół św. Jana Chrzciciela w Nowem Złotnie pod Łodzią.

Ks. prałat Włodzimierz Jasiński, rektor seminarjum łódzkiego, mianowany biskupem sandomierskim.

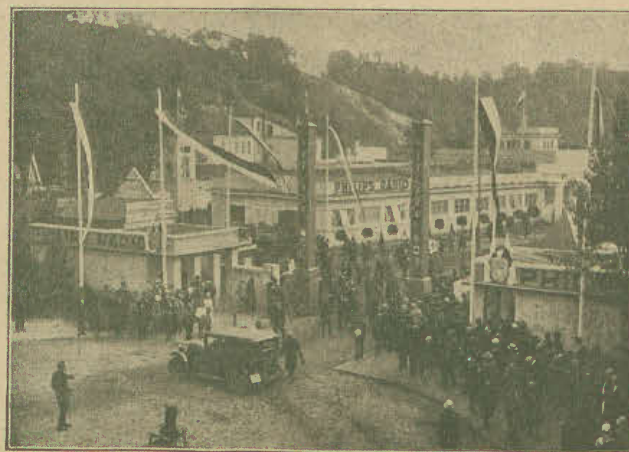
Wilno. Góra zamkowa. Po rozebraniu nadbudówki nad basztą.

Ks. prałat Stanisław Adamski, b. senator, mianowany biskupem śląskim.

Wielki wiec protestacyjny przeciw prowokacjom min. Treviranusa na Placu 3 Maja w Radomiu w dn. 7 września b. r.

Targi Wileńskie. Widok ogólny.

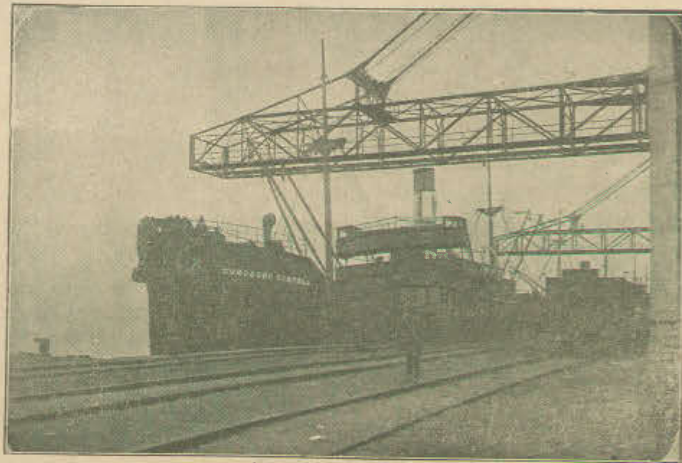
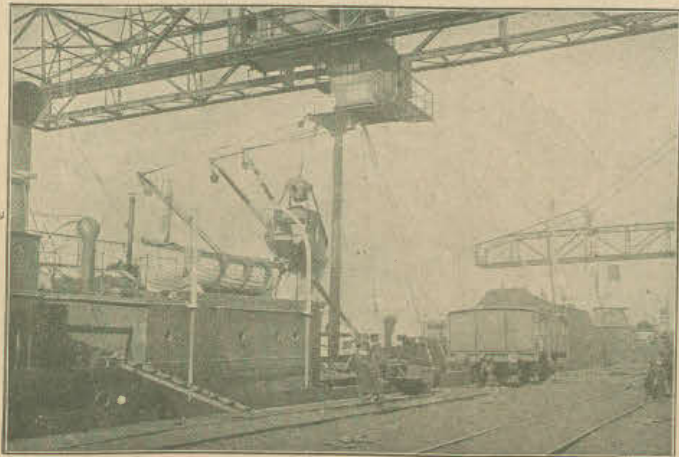
Egzotyczni goście w Rzymie

Książę Damirowuj króla Siamu ze swymi córkami, księżniczkami Pilai i Poru na ruinach schodów Trojana.

Francuskie zwycięstwo nad Oceanem

Costes i Bellonte, zwycięzcy Atlantyku. W środku żona p. Costes'a.

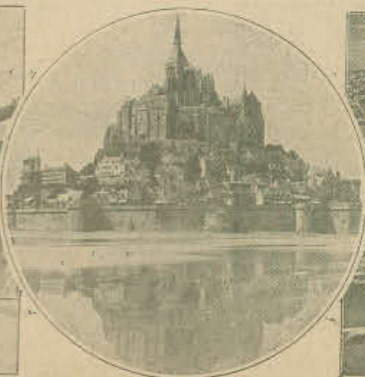

Przeładowywanie węgla na statki w porcie gdyniskim.

Most na Hudsonie. Budowa tego mostu łączącego Jersey City z New Yorkiem, kosztowała 6 mil. dolarów.

Opactwo zbudowane w XV wieku, w stylu gotyckim, przez Ludwika XI. gdzie założył on zakon kawalerów św. Michała.

Architektura ultra - modernistyczna. Nowa dzielnica mieszkaniowa pod Lipskiem.

Z Teatru Warszawskiego. Efektowna scena z rewji teatru „Uśmiech Warszawy” p. t. „Astry”.

Sabina Sawicka, utalentowana artystka Teatru Ławowskiego, zaangażowana została na sezon b. do Teatru Wileńskiego.

Poselstwo polskie w Belgradzie.

NOWA ZDOBYCZ ŁOWIECKA

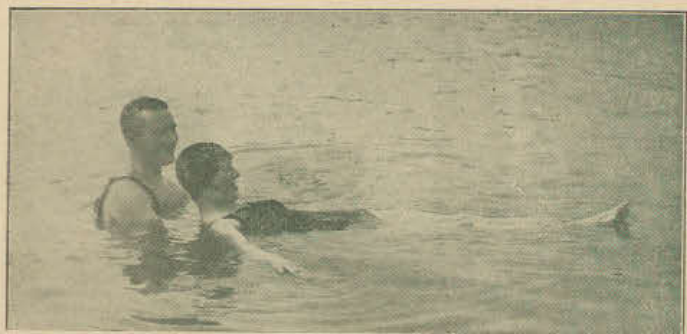
Przyrząd, ułatwiający polowanie na kaczki z wabikami.

Z plaży nadmorskiej.

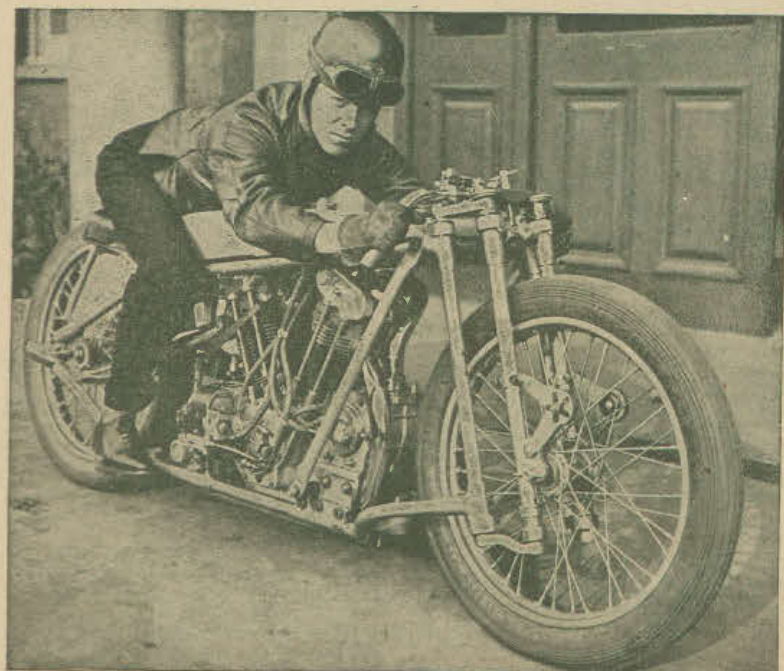
Czeskie sokolice w defiladzie.

Nauka pływania.

Final biegu na 100 mtr. Pierwszy po prawej stronie Sikorski (zwycięzca), za nim Trojanowski, Nachatima i Kalinowski.

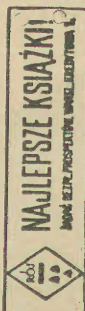

Motocyklista Wright pobił ostatnio swój własny rekord szybkości, osiągając 220 km. 995 m. na godzinę.

Włosy starannie pielęgnowane, to włosy zdrowe. Shampoo Elida dzięki swym doskonałym składnikom, zapewnia włosom jedwabisty połysk, czyni je miękkimi i puszystymi.

ELIDA SHAMPOO

Z manewrów angielskich. Oddział małych tanków t. zw. „Baby Tanks”.

Pomysłowy szalas trzciny.